

Στόχος του Υπουργείου Παιδείας η αφομοίωση των δίγλωσσων μαθητών

Πολιτισμός / Παιδεία-Εκπαίδευση

Μπαϊκούση Σταυρούλα – Ελένη, Παιδαγωγός

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/2bomGd7>]

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα ερευνητικού προγράμματος των Γκότοβου, Μάρκου και Fehring (1984: 90) «η μέχρι τώρα εμπειρία από τις Τ.Υ. έδειξε ότι το μοντέλο αυτό δεν πέτυχε ούτε να βελτιώσει αισθητά το γλωσσικό και γνωστικό επίπεδο των μαθητών, ούτε να προωθήσει τις κοινωνικές τους επαφές με τους υπόλοιπους συμμαθητές τους. Αυτό δεν μπορεί να αποδοθεί αποκλειστικά στον τύπο της επανένταξης που προωθείται από το θεσμό των Τ.Υ., αλλά και στην έλλειψη διδακτικού προσωπικού με συγκεκριμένη κατάρτιση αναφορικά με το έργο που ανέλαβαν να πραγματώσουν».

Τον Σεπτέμβριο του 1999, θεσπίζονται νέες ρυθμίσεις με : Τάξη Υποδοχής I, Τάξη Υποδοχής II, Φροντιστηριακό Τμήμα και Διευρυμένο Ωράριο (Ολοήμερο Σχολείο). Τα Τ.Υ. ολοκληρώνονται σε δυο μέρη εντός του σχολικού ωραρίου. Πιο συγκεκριμένα, στις Τ.Υ.I υλοποιείται συστηματικό πρόγραμμα εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας με διάρκεια φοίτησης ενός έτους και παράλληλη παρακολούθηση μαθημάτων στη κανονική τάξη. Στις Τ.Υ.II υπάρχει μικτό πρόγραμμα εσωτερικής και εξωτερικής γλωσσικής και μαθησιακής υποστήριξης των μαθητών και το οποίο υλοποιείται εντός των κανονικών τάξεων με παράλληλη υποστηρικτική διδασκαλία της γλώσσας και με διάρκεια φοίτησης έως δυο διδακτικά χρόνια. Σχετικά με τη φοίτηση σε Φ.Τ. εντάσσονται αλλόγλωσσοι μαθητές που είτε δεν έχουν φοιτήσει σε Τ.Υ.I ή Τ.Υ.II και παρουσιάζουν γλωσσικές δυσχέρειες, ή μαθητές που παρακολουθούν τα Τ.Υ. αλλά συνεχίζουν να εμφανίζουν γλωσσικά προβλήματα στην ένταξη τους στη κανονική τάξη. Ασκήθηκε κριτική σε αυτούς τους θεσμούς με κύρια ζητήματα: τη κατάρτιση του προσωπικού, την ελλιπή σχεδίασή τους (δεν υπάρχει υλικοτεχνική υποδομή) και την ανυπαρξία του διαπιστωτικού τεστ Ελληνομάθειας για την κατάταξη του αλλόγλωσσου μαθητή.

Τον Ιούνιο του 1996, εξαιτίας της διαρκούς αύξησης του αριθμού των δίγλωσσων μαθητών στα Ελληνικά σχολεία, ψηφίζεται ο νόμος 2413 για την «Ελληνική

Παιδεία στο εξωτερικό, τη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. 124,17-6-1996). Με αυτές τις διατάξεις ξεκίνησε μια νέα εποχή για την εκπαιδευτική πολιτική της χώρας. Πιο συγκεκριμένα το άρθρο 34 αναφέρεται ότι, «σκοπός της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης είναι η οργάνωση και η λειτουργία των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την παροχή εκπαίδευσης στους νέους με εκπαιδευτικές, κοινωνικές, πολιτιστικές ή μορφωτικές ιδιαιτερότητες (παρ. 1). Στα σχολεία διαπολιτισμικής εκπαίδευσης εφαρμόζονται τα προγράμματα των αντίστοιχων δημόσιων σχολείων, τα οποία προσαρμόζονται στις «ιδιαίτερες» εκπαιδευτικές, κοινωνικές, πολιτιστικές ή μορφωτικές ανάγκες των μαθητών τους (παρ.2) ». Το άρθρο 35 αναφέρει την ίδρυση και λειτουργία «Σχολείων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης». Τα άρθρα 36 και 37 ασχολούνται με ζητήματα προσωπικού και διοικητικά θέματα των «Σχολείων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης». Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 5, παρ. 1 «ιδρύεται το Ινστιτούτο Παιδείας Ομογενών και Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (Ι.Π.Ο.Δ.Ε)». Ο Δαμανάκης (1997α: 85) αναφέρει ότι «η ίδρυση του Ι.Π.Ο.Δ.Ε. επαληθεύει το πνεύμα του νόμου που είναι η ξεχωριστή αντιμετώπιση της εκπαίδευσης των μαθητών με ιδιαίτερες εκπαιδευτικές, κοινωνικές, πολιτισμικές ή μορφωτικές ανάγκες». Σε αυτό το σκεπτικό ιδρύονται τα «Ιδιωτικά Διαπολιτισμικά Σχολεία» (άρθρο 35, παρ.4) αλλά και τα «Δημόσια Διαπολιτισμικά Σχολεία» (άρθρο 35, παρ.3). Επιπλέον, από το 1996 το ΥΠ.Ε.Π.Θ διοργανώνει ερευνητικά προγράμματα στα πλαίσια της εκπαιδευτικής πολιτικής για τη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση.

Στην Ελλάδα, παρά τα μέτρα που έχουν ήδη εφαρμοστεί, απέχουμε πολύ από την υλοποίηση προγραμμάτων μεταβατικής διγλωσσίας (*transitional bilingualism*) όπου η διδασκαλία της μητρικής και της κύριας γλώσσας διδάσκονται παράλληλα τα πρώτα χρόνια της Α/θμιας Εκπαίδευσης και σταδιακά η μητρική μειώνεται και τελικά επικρατεί η επίσημη γλώσσα της χώρας υποδοχής. Μάλιστα, το θέμα της εφαρμογής ενός διαφοροποιημένου προγράμματος σπουδών στα σχολεία όπου υπάρχει μεγάλος αριθμός αλλόφωνων μαθητών δεν συζητείται καν (Παλαιολόγου & Ευαγγέλου, 2003). Το Υπουργείο Παιδείας οφείλει να λάβει μέτρα για τη λειτουργία των σχολείων στα πλαίσια της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και κριτήρια επιλογής του προσωπικού. Με βάση αυτές τις τοποθετήσεις διαπιστώνεται ότι τα μέτρα που έχουν υιοθετηθεί μέχρι τώρα επιθυμούν την αφομοίωση των δίγλωσσων μαθητών και γι αυτό θα πρέπει να αλλάξουν οι στόχοι των μέχρι τώρα εφαρμοσμένων προγραμμάτων και να παρθούν πιο αποτελεσματικά μέτρα που θα συμπεριλαμβάνουν τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές και τους γονείς αυτών.

<http://bitly.com/2cf0cYQ>